

Vấn đề bình đẳng nam nữ trong đạo Phật

VẤN ĐỀ BÌNH ĐẲNG NAM NỮ

Trịnh Thanh Thủy

TRONG ĐẠO PHẬT CÓ CẦN ĐẶT RA KHÔNG

Việc bình đẳng nam nữ trong Phật giáo đã được đặt ra ở vài nơi trên thế giới như ở Đài Loan và Hàn Quốc đã làm xôn xao dư luận, gây rúng động cho các vị tu sĩ nam cũng như nữ. Ngày nay vấn đề nam nữ bình quyền được đặt ra không còn là một điểm nóng hay mới lạ làm giật mình người đọc hay người nghe nữa, ngược lại nó có thể làm người ta ngán ngẩm hay bức mình mà hét lên rằng "xưa rồi Diễm ơi" hoặc "biết rồi khổ lắm nói mãi". Tuy nhiên vấn đề bất bình đẳng nam nữ vẫn là một vấn nạn chưa được giải quyết thoả đáng và dĩ nhiên sự tồn tại của nó còn quá lớn giữa những sự bất bình đẳng khác khi đặt nó lên cán cân công bằng của xã hội. Việc quan trọng bậc nhất chúng ta cần làm là tạo một nhịp cầu thông cảm giữa con người và con người nói chung và giữa nam và nữ nói riêng. Thật vậy, sống trong thời đại thông tin và điện toán toàn cầu hôm nay, làm thế nào để cân bằng giữa giá trị truyền thống và sự tiến hoá trong sự đổi mới quá nhanh của văn hoá thông tin toàn cầu là một cơn sốc nan giải mà con người cần vượt qua. Một trong các điểm quan yếu chúng ta cần nhìn rõ là nhìn thẳng vào trung tâm của vấn đề, để hiểu thấu sự việc và soi sáng con đường chúng ta đi hay con đường tâm linh của những người đang đi mưu cầu sự an lạc. Sự tranh đấu cho nữ quyền đã và còn đang xảy ra trên thế giới không những trong các lãnh vực xã hội mà còn cả trong tôn giáo nữa. Trên mạng gần đây có một bài viết nêu ra các vấn đề then chốt có liên quan tới nữ quyền và việc bình đẳng giới tính, "Quan điểm của Phật giáo về phụ nữ" của Như Hạnh. Tác giả đã trình bày một cách tổng quan về những quan điểm, thái độ của Phật giáo đối với nữ giới. Việc bình đẳng nam nữ trong Phật giáo đã được đặt ra ở vài nơi trên thế giới như ở Đài Loan và Hàn Quốc đã làm xôn xao dư luận, gây rúng động cho các vị tu sĩ nam cũng như nữ. Để độc giả có cái nhìn sâu hơn trong việc xác nhận lại vai trò của người phụ nữ trong con đường tìm về nẻo đạo, tôi xin thuật lại sự việc trên như một ghi nhận (không nhận định) những gì đã và đang xảy ra ngõ hầu tạo sự cảm thông nam, nữ trong một vấn đề liên quan tới tôn giáo và giới tính cực kỳ nhạy cảm. Để tránh phải nhắc lại những gì mà Như Hạnh đã trình bày về sự bất bình đẳng của người nữ trong đạo Phật, tôi xin đề cập tới một vấn đề nóng bỏng đang được tranh cãi trong giới phụ nữ xuất gia. Khi người nữ có ý định xuống tóc xuất gia để trở thành một tỳ kheo ni hay một nữ tu, đó là lúc người này thực sự bước hẳn vào Phật đạo. Họ phải trì giới tức là tuân giữ các giới luật dành riêng cho ni giới. Có 10 giới, dành cho người mới xuất gia (Sa Di và Sa Di Ni). 250 giới dành cho các bậc tỳ kheo nam đã xuất gia lâu năm, tối thiểu trên 10 năm và có trình độ thọ giới đầy đủ, 348 giới dành cho các bậc tỳ kheo ni, tức nữ tu sĩ, xuất gia lâu năm. Ngoài ra còn có 48 giới Khinh và 10 giới Trọng dành cho các bậc thọ Bồ tát giới, xuất gia hay tại gia. Ngoài ra các vị tỳ kheo ni còn phải tuân thủ 8 điều kiện để được chấp nhận vào tăng đoàn. Đức Phật là một nhà tâm lý học thông suốt, ngài nhìn ra được thể chất mềm yếu, dễ xúc động, vọng động, hay thay đổi, bất thường, hệ thần kinh yếu, dễ phát điên của phụ nữ nên ngay từ ban đầu ngài không cho phép người nữ có mặt trong tăng đoàn. Thậm chí ngài còn cho rằng họ là trở ngại đáng kể đối với các vị tỳ kheo. Ngài bảo phụ nữ thường có tính tâm, tật đố, tham luyến, tham dục nên dễ sa vào cõi dữ hơn người nam. Họ nhạy cảm, dễ khởi lòng thương, dễ phát tính tâm, thường hay tiếc của, dễ khởi lòng tham, ganh ghét, ác tuệ, hệ thần kinh mong manh nên khó chống đỡ khi gặp hoàn cảnh kịch liệt. Phật còn dạy các tỳ kheo rằng, đối với phụ nữ không nên giao tiếp, đừng nhìn, đừng nói chuyện, đừng nhìn quá mắt cá chân của họ. Phụ nữ đối với nhà Phật quả là đáng ngại lắm lắm. Tuy nhiên vì sự van nài, cầu khẩn, (6 lần thỉnh cầu; 3 lần của di mẫu, 3 lần của ngài Anan) Đức Phật mới đồng ý cho người nữ được vào giáo hội và thành lập tăng đoàn cho phụ nữ tu học. Ngài còn đặt điều kiện cho người nữ muốn vào tăng đoàn đều phải chấp nhận 8 điều kiện. Tám điều kiện này còn gọi là "Bát kính giới". Vị tỳ kheo ni dù tu trăm năm vẫn phải cung kính vị tỳ kheo tăng mới tu dù 1 ngày. Không vì duyên cớ gì một vị tỳ kheo ni có thể mắng nhiếc một vị tỳ kheo tăng. Không được phê bình tỳ kheo tăng trong khi tỳ kheo tăng có quyền phê bình tỳ kheo ni. Trước ngày thọ đại giới vị ni phải qua bên tăng để tăng xét lại coi có đủ tư cách hay chưa. Tỳ kheo Ni phạm trọng tội, nửa tháng phải hành pháp sám Ma-na-đọa. Mỗi nửa tháng phải qua bên tăng để cầu các ngài chỉ dạy. Ni không được ở nơi không có chư vị tỳ kheo ở. Sau mỗi mùa